

יחזקאל סהר העיד על מה שלא ידע, לא זכר או סידב לגלות

המפקח בא

זה מצד אחד עמד כל המנגנון האדיר של המשטר (ראה העמודים הבאים). ממוז ישבה, לכאורה, חבורת צעירים תמימים במקצת. הם היו חזק קטן ומקרי של מחנה מתגבש והולך, מחנה הנוער והאנשים הישרים. שמאסו ב- רקבון הממאיר שאיים על קיום המדינה.

תיק אורחי 113/56 יכנס להיסטוריה. השופטים הדנים בו קבעו אמנם כי אינם מתכוונים לרשום היסטוריה, אך למשפט עמוס בן-גוריון נגד שורת המתנדבים אין מנוס מכך. גם התובע וגם הנתבעים לא היו הכוחות האמי- תיים, משני עברי המיתר של משפט

שמואל תמיר, סניגורם של הנאשמים מספר 1 ו-2, נתקל בקשיים גדולים אחרי החלטת השופטים לצמצם היקף החקירה.

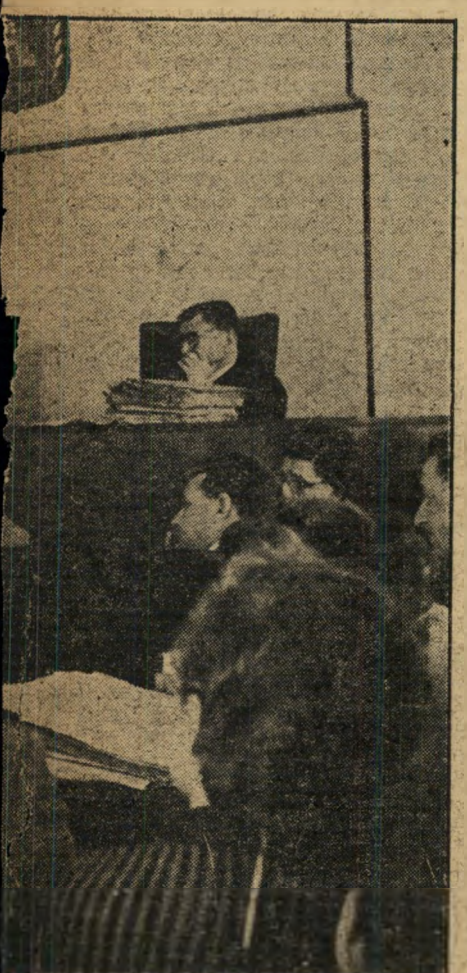

לכספי זכר, אולם פעם בו הרצון לדרוך בשמי המשפט והצבור ככוכב נוגה גדול. לכן היה מוכן לנקוט כמעט בכל האמצעים - אפילו תללות בחוסר השערה את גורל שולחו הרשמי ושולחו הבלתי רשמיים. היה זה דהקא הוא, שנתפתה לתכסיסי פרקליטי דנתבעים, הרחיב בבת אחת את יריעת המשפט ופתח כבר בשאלותיו הראי שונות את הפתח לכניסה הגדולה. הכבסים המלוכלכים נערמו איפוא בכל צחנתם בגיגית בית-המשפט, מיד בעדות הראשונה של יחזקאל סהר. אולם המפקח הכללי שירד מדוכן העדים בתום היום השני של חקירה נגרית, לא היה אותו אדם בסוה בעצמו, שחייך בשביעות רצון עם עלותו לדוכן. התברר, בין השאר, כי האיש מספר נחד של המשטרה אינו יודע כיצד מנהל תיק חקירות. הוא לא התמצא בטיח מיסמכים של המשטרה. הוא התקשה להסביר גוהלים משרדיים ראשוניים. היא אף לא שמע על החרמת דירות לצרכי המשטרה. האורח הי תמים, ששילם את משכורתו של סהר בהנחה שהוא שחה אותה, יכול היה לפחות להתפלא על הבחירה.

עד לפני פחות משנה היתה שורת המתנדבים חברה של פעילים, ברובם צעירים וחזרי רצון טוב, כמעט כולם אנשי מפא"י, שלא ביקשו אלא את תיקון הפגמים המזדקרים ביותר לעין. הם ראו בהם רק

„לא אזכור..“

מהלך הדיון וחקירה הנגדית מופסק בעיות משפטיות עקרוניות. במקרים כאלה האסמכתאות להנסת בקשות או התנגדות

*** השופטים אמרו: די! ***

אחוריי גבו של כספי, ישב האיש שלכאורה תפס את המקום המרכזי. עמוס בן-גוריון עקב בסגים קפואות אחרי כל מלה וכל גילוי מדהים. הוא הביט בכספי ובספר ושאל את עצמו מדוע עלה כל העניין בגורלי - כשאנינו לא המכור, ולא הבלט בחבורה - אלא רק בורג. גם אלה שנרפיהו להרפתקה המשפטית לא שלטי יותר במכונה, שמריצה דיתה עלולה לדרוס איתו - ואותם. פרשות רבות היילו והסתעפו עד שנגעו בכל שלבי חות המשטר: במשמרה, בסוכנות, רמיאילה. מי שעצר את המכונה היו שלושת השופטים. כאשר הניע זמנה של החקירה הנגד דיה, החל תמיר לותח כל פרשה ופרשה מילה שהובאו על-ידי התביעה. הוא היכח כי התחייב שהנוחו על שולחו הייחסיים לא היו מלאים. דרש כי בית-המשפט יצוה להריאם מהמשמרה. לריש וראה היה הי סתיסה תצא אל אצור העולם האמת כילה על רמה הדינמית הייחסיית ביותר בי תולדות השחיתות במדינה. התקדים של משפט החייר ריחה ריחה ריחאיה החלל אילם בית-המשפט. אין ספק כי שליחת השחיית נחרדו מהמחידם אלר הם יכול היה מייחס זה להניש וכל הכרוד בכר. ראיי. לאחר חקירת סוה-שכוע, התי חדש המשפט, קיבי הכל להחלטת השחייתם אי יימשך המשפטי בהרחבה. אי יצומצם למסורת של התביעה הפרטית של עמות. בשורות הקהל ישב גבר צעיר ונאה, בעל זקנקן שחור מסיח, חובש כיפה על ראשו ועטוף גלימת עורך-דין. בתקנו החזיק תער דה שעליה היה חתום בכור שיטרת, שר המשטרה. בתעודה זו קבע שר כי אין להיענות לבקשת פרקליטי הנתבעים, ולגלות את תיקי המשטרה. הגימקו יהיה זה גילוי מיסמכים סודיים, שיפגע בבטחון המדינה ובתהליכי העבודה המשטרית.

„מה מסריח?“

ת צאה של הזנחה מדינה מצד ראשי השלטון, העוסקים מכדי לשים לב לסטיות מדרך הישר. רק כשהחלו להצביע על הסטיות הללו, נתגלתה להם תופעה חמורה הרבה יותר: המשטר כולו קם להגן על כל סוטה וסטיה, מקטנה ועד גדולה. משם ועד לספסל הנתבעים בבית-המשפט המחוזי בתל-אביב, היתה דרך נתונה מראש. הגנו על השורה שלושה פרקליטים, שונים תכלית השניי זה מזה, שכולם קיבלו את ההגנה על עצמם תמורת כסיו הוצא תיהם בלבו. האחו, שלמה תוסיה-כהן, שופט מי חווי לשעבר ואב בית-דין צבאי, הוא אחו הפרקליטים המקובלים ביותר בחוגי ומשפט. השני, ארנולד אפלבוים, הוא איש עיני-הליכות, אחו המחברים הפוריים בספרות המשפטית שרחק עד כה מעסקי ציבור. השלישי - והמרכזי בניהול הסניגוריה - היה שמואל תמיר, האיש אשר אפילו הארץ כינה אותו כעורך-הדין המדיני מספר אחד של ישראל. תמיר, איש אציל לשעבר, פרש ממנועת החרת משום שסירבה לצאת לי מערכה ציבורית דינמית נגד המשטר הזמתי נחון, הפכה לאופוזיציה מטעם. רבים האשימוהו בנסיות קיצוניות ובתי מיכה ברעיון של הפלת המשטר בכוח. לאמתו של דבר בחר תמיר בדרכים קיצור ניות וקשות עוד יותר: מלחמה במשטר במסגרת החק. ובאמצעותו. הוא התמודד עם המשטר ובארכוח בשררה ארוכה של משפטים, בעלי רקע צבאי, האחד חשוב ממשנהו, שהגיעו לשיא במשפט קסטנר.

מהלך הדיון וחקירה הנגדית מופסק בעיות משפטיות עקרוניות. במקרים כאלה האסמכתאות להנסת בקשות או התנגדות

*** מה מותר ומה אסור? ***

ודם יעקב בראור לא הוצרך להציג את התעודה. השופטים עצמם דחו את בקשת ההגנה. כשתמיר ניסה בכל זאת להמשיך ולחקור, ללא עזרת התיקים הסודיים, התערבו השופטים פעם שניה.

שפט קסטנר עסק בפרשה המועזעת של יהודים שנכחו. משפט עמוס בן גוריון לא דן בשאת-דמים. הוא דן בדברים אקטואליים וקרובים הרבה יותר לליבם של יהודים הרוצים לחיות. על כן היה מסוכן לא פחות למשטר. המשטר ניגש להתגונן. את המלאכה בי פועל נתן למיכאל כספי, עורך-דין בעל משרד גדול וקשחים הדוקים עם צמרת השלטון. מבחינה כספית ומקצועית, לא חסר